

Lubelskie

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

RAPORT

z konsultacji społecznych projektu
**Strategii Rozwoju Województwa
Lubelskiego do 2030 r.**

lubelskie²⁰³⁰
STRATEGIA ROZWOJU

Departament Strategii i Rozwoju
Styczeń 2021 r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE	4
2. PODSTAWY PRAWNE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	5
3. ORGANIZACJA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	5
4. INFORMACJE DOTYCZĄCE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	10
5. PODSUMOWANIE.....	16

Wykaz użytych skrótów:

NGO's	Organizacje pozarządowe
RPO WL	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego
SRWL	Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego
SWL	Sejmik Województwa Lubelskiego
UMWL	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
uozppr	ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
usw	ustawa o samorządzie województwa
ZWL	Zarząd Województwa Lubelskiego

1. WPROWADZENIE

Konsultacje społeczne stanowią integralną część procesu opracowywania wszelkich dokumentów strategicznych. Pozwalają one na zapoznanie się ze społecznym odbiorem danego dokumentu oraz ze stopniem jego społecznej aprobaty, umożliwiając dotarcie do szerokiego grona osób, których dany dokument bezpośrednio dotyczy. Uczestnicy konsultacji społecznych poprzez zgłaszanie uwag i opinii mają możliwość wpływania na kształt danego dokumentu. Proces konsultacyjny zapewnia wypracowanie możliwie najtrafniejszych, najbardziej użytecznych oraz realistycznych zapisów.

Podstawowym celem niniejszego opracowania jest przedstawienie przebiegu oraz wyników przeprowadzonych od 20 października do 10 grudnia 2020 r. konsultacji społecznych projektu dokumentu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku*.

Uspołecznianie prac nad aktualizacją Strategii rozpoczęło się znacznie wcześniej, niż regulują to przepisy prawa. Prace nad przygotowaniem dokumentu poprzedziła debata publiczna nad *Założeniami Aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, trwająca od 23 września do 30 listopada 2019 r. W ramach debaty odbyło się 41 spotkań, obejmujących konferencję otwierającą, konferencje subregionalne konferencje tematyczne oraz spotkania eksperckie i indywidualne. Podczas spotkań sformułowano liczne wnioski, opinie i postulaty. Dodatkowo odbyły się spotkania bilateralne z poszczególnymi Departamentami, mające na celu aktualizację danych i uzgodnienia ewentualnych zapisów. Komplementarnym narzędziem wyrażenia opinii w debacie była ankieta, a także adres internetowy dzięki któremu zapewniona została możliwość zgłaszania wniosków na piśmie. Jednym z kluczowych elementów prac nad *Strategią* było określenie wymiaru terytorialnego, w tym kontekście odbyły się konsultacje dotyczące wyznaczenia miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF), które stanowią będą podstawą planowania mechanizmu ZIT w przyszłym RPO WL.

Projekt *Strategii* został przygotowany z uwzględnieniem wniosków tej otwartej debaty publicznej. Przebieg debaty publicznej został opracowany w formie *Raportu z debaty publicznej nad Założeniami Aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.)* i udostępniony na stronie internetowej strategia.lubelskie.pl.

Proces konsultacyjny projektu dokumentu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku* z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną został zaplanowany w taki sposób, aby stworzyć możliwość do szerokiej dyskusji przy wykorzystaniu dostępnych nowoczesnych technik informacji i komunikacji społecznej. W procedurze opiniowania przez społeczeństwo powyższego dokumentu, w spotkaniach konsultacyjnych on-line udział wzięli m.in.: posłowie i senatorowie RP, przedstawiciele samorządu terytorialnego różnych szczebli, reprezentanci instytucji społeczno-gospodarczych oraz osoby prywatne.

Wnioski z konsultacji społecznych oraz wynikające z nich rekomendacje zostały poddane dokładnej i pogłębionej analizie, a następnie wykorzystane do uzupełnień i korekt przygotowanego projektu Strategii.

2. PODSTAWY PRAWNE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Obowiązek przeprowadzenia konsultacji społecznych wynika z:

Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668);

Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2019 r., poz. 1295)

Wymóg przeprowadzenia konsultacji społecznych Strategii został zawarty w uchwale Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr IV/96/2019 z dnia 11 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do aktualizacji *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 roku)*.

3. ORGANIZACJA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Udostępnianie informacji o rozpoczęciu konsultacji społecznych

Dnia 16 października 2020 r. Zarząd Województwa Lubelskiego uchwałą Nr CXCVI/3643/2020, przyjął projekt *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do roku 2030* i skierował go do konsultacji społecznych.

Z dniem 20 października 2020 r. projekt Strategii został przekazany do konsultacji społecznych wraz ze spełnieniem ustawowego wymogu upowszechnienia informacji o realizowanym zadaniu. Informacje o konsultacjach przekazano za pośrednictwem ogłoszenia w codziennej prasie regionalnej, z wykorzystaniem strony internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego www.lubelskie.pl oraz strony dedykowanej aktualizacji www.strategia.lubelskie.pl.

Podmioty uczestniczące w procesie konsultacji miały możliwość w terminie **52 dni** od dnia ogłoszenia konsultacji wyrazić opinię lub złożyć uwagi do projektu zaktualizowanej strategii. Zakończenie terminu konsultacji **przewidziano na dzień 25 listopada br.** Ze względu na powszechnie obowiązujące ograniczenia kontaktów wynikające z trwającej pandemii COVID-19 oraz przyjęcia drogi elektronicznej jako podstawowej formy komunikacji w procesie konsultowania i jednocześnie obserwowanym dużym zainteresowaniem projektem *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku*, decyzją Zarządu Województwa Lubelskiego termin zakończenia konsultacji został wydłużony do **10 grudnia 2020 r.**

**Zarząd Województwa Lubelskiego zaprasza do udziału w konsultacjach społecznych projektu
*Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.***

Działając na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 4, art. 12 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668), oraz art. 6 ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295), **Zarząd Województwa Lubelskiego przedkłada do konsultacji społecznych projekt *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku.***

Projekt *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego* stanowi aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą 2030 r.). Zaktualizowana *Strategia* proponuje zmianę podejścia do programowania rozwoju województwa lubelskiego, w którym przyjęto model zrównoważonego rozwoju. Określona w *Strategii* wizja rozwoju oraz cele strategiczne wynikają z rozpoznania realnych i najważniejszych wyzwań, potrzeb i oczekiwań mieszkańców regionu.

Do udziału w procesie konsultacji projektu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku* zapraszamy wszystkich zainteresowanych, w tym samorządy, partnerów społecznych i gospodarczych.

W związku ze stanem epidemii i rozprzestrzenianiem się COVID-19 na terenie województwa oraz w trosce o zdrowie mieszkańców regionu, konsultacje będą odbywać się w formie online.

Projekt *Strategii* oraz wszelkie informacje na temat bieżących wydarzeń dostępne są na stronie internetowej www.strategia.lubelskie.pl.

Konsultacje społeczne prowadzone będą w terminie od dnia 20.10.2020 r. do dnia 25.11.2020 r.

Wszelkie uwagi i wnioski należy zgłaszać z wykorzystaniem formularza dostępnego na wskazanej stronie internetowej:

- drogą elektroniczną na adres: strategia2030@lubelskie.pl;
- drogą korespondencyjną na adres: **Departament Strategii i Rozwoju Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego**, ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin.

Opinie i uwagi z datą wpływu po **25.11.2020 r.** nie będą rozpatrywane.

Uczestnicy konsultacji społecznych

Głównymi interesariuszami procesu konsultacji społecznych projektu *Strategii* byli:

- parlamentarzyści,
- przedstawiciele społeczności lokalnych oraz władz regionalnych i lokalnych,
- przedstawiciele administracji rządowej,
- inne województwa,
- samorządy gospodarcze oraz organizacje i związki zawodowe,
- organizacje pozarządowe oraz instytucje otoczenia biznesu (NGO's, izby, agencje, centra transferu technologii, parki technologiczne itp.),
- środowiska naukowo-badawcze, przedstawiciele uczelni wyższych oraz jednostek badawczo-rozwojowych,
- mieszkańcy województwa,
- inne podmioty (zgodnie z art. 12 ustawy o samorządzie województwa, art. 6 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz art. 42 ust. 2 ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego i art. 41a ust. 2 pkt 5 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

Formy zgłaszania uwag i zbierania opinii

W związku ze stanem epidemii i rozprzestrzenianiem się COVID-19 na terenie województwa oraz w trosce o zdrowie mieszkańców regionu, konsultacje odbywały się w formie online.

Projekt *Strategii* oraz wszelkie informacje na temat bieżących wydarzeń dostępne były na stronie internetowej www.strategia.lubelskie.pl.

Mieszkańcy województwa lubelskiego mieli możliwość wyrażania opinii, składania uwag i postulatów z wykorzystaniem formularza, który był dostępny na stronie internetowej pod adresem: www.strategia.lubelskie.pl. **Mogli tego dokonać w następujących formach:**

- drogą elektroniczną na adres: strategia2030@lubelskie.pl ;
- drogą korespondencyjną, przesyłając wypełniony formularz na adres **Departamentu Strategii i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego**;
- osobiście podczas spotkań konsultacyjnych online.

Wszystkie otrzymane uwagi, po zakończeniu okresu konsultacji społecznych poddane zostały szczegółowej analizie, pod kątem możliwości ich wykorzystania w opiniowanym dokumencie.

Konferencje i spotkania odbyte w trakcie konsultacji społecznych

- **Spotkanie z Radnymi Województwa Lubelskiego**, na którym dokonano prezentacji projektu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku* (17 listopada 2020 r.),
- **Konferencja regionalna** dotycząca projektu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku* (18 listopada 2020 r.),
- **Spotkanie z przedstawicielami sektora przedsiębiorczości** m.in. Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, Regionalnej Izby Gospodarczej, Konfederacji Pracodawców Lubelszczyzny „Lewiatan”, Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Lublinie, Lubelskiego Klubu Biznesu zrzeszającego około 300 przedsiębiorców (2 grudnia 2020 r.),
- **Spotkanie z Starostami Województwa Lubelskiego** (reprezentanci 16 powiatów: ryckiego, radzyńskiego, zamojskiego, kraśnickiego, opolskiego, janowskiego, tomaszowskiego, łukowskiego, lubelskiego, świdnickiego, łęczyńskiego, chełmskiego, biłgorajskiego, krasnostawskiego, puławskiego, lubartowskiego) (7 grudnia 2020 r.).

W konferencjach udział brali reprezentanci różnych środowisk społeczno-gospodarczych regionu w tym m.in. parlamentarzyści i samorządowcy, radni województwa, przedstawiciele świata nauki, biznesu, przedstawiciele instytucji wspierania biznesu, agencji rozwoju, izb gospodarczych, organizacji pozarządowych, związków oraz organizacji zawodowych.

W trakcie konferencji zaprezentowane oraz przedyskutowane zostały główne treści projektu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku*. W konferencjach jako prelegenci uczestniczyli m.in. **Jarosław Stawiarski** - Marszałek Województwa Lubelskiego, Wicemarszałkowie **Zbigniew Wojciechowski**, **Michał Mulawa**, Członkowie Zarządu Województwa Lubelskiego **Zdzisław Szwed**, **Sebastian Trojak**, ekspert wspierający prace nad aktualizacją *Strategii* - **prof. Jerzy Bański** oraz **Bogdan Kawalko** - Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

Opinie organów instytucji oraz organizacji opiniodawczo-doradczych skupiających przedstawicieli regionalnych i krajowych środowisk gospodarczych i partnerów społecznych:

1. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Na podstawie art. 12a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa **uzgodnienie** w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

W odpowiedzi na pismo z dnia 23.10.2020 r. skierowane do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Dyrektorów Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie, Rzeszowie, Warszawie odmówił uzgodnienia projektu *Strategii*.

(pismo LU.RPP.163m.2020.TM,RZ.RPP.160.2020.MB, WA.RPP.610.437.2020.AP)

PGW Wody Polskie zalecił uzupełnienie projektu *Strategii* o informacje dot. zagrożenia powodziowego terenów zagrożonych powodzią.

2. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego

Na podstawie art. 41a ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2020 r., poz. 1057) **zaopiniowanie** projektu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do roku 2030*.

W odpowiedzi na pismo z dnia 23.10.2020 r. skierowane do Przewodniczącego Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego, Rada pozytywnie zaopiniowała projekt *Strategii*.
(pismo PST-VI.616.12.2020.EMT)

3. Wojewoda Lubelski

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668) **współpraca** przy formułowaniu strategii rozwoju województwa.

W odpowiedzi na pismo z dnia 23.10.2020 r. skierowane do Wojewody Lubelskiego nie zgłoszono uwag do projektu *Strategii*.

4. Województwa

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668) **współpraca** przy formułowaniu strategii rozwoju województwa z innymi województwami.

W odpowiedzi na pismo z dnia 23.10.2020 r. skierowane do Marszałków Województw: Podlaskiego, Mazowieckiego, Świętokrzyskiego, Podkarpackiego, Marszałek Województwa Podlaskiego wskazał na działania wspólne przy realizacji drogi ekspresowej S19 oraz współpracy z partnerami z Białorusi i Ukrainy. (pismo DRR-I.071.12.2020)

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego wskazał uwagę na współpracę pomiędzy województwem świętokrzyskim a lubelskim w zakresie przedsięwzięć z obszaru turystyki oraz inicjatyw ponadregionalnych realizowanych w ramach PO Polska Wschodnia. (pismo IR-I.043.42.2020)

Szczegółowe uwagi zostały ujęte w **załączniku nr 1**.

Pozostałe województwa nie zgłosiły uwag do projektu *Strategii*.

5. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego

Na podstawie art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232 z późn.zm.) **zaopiniowanie** przez Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego projektu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do roku 2030*.

W odpowiedzi na pismo z dnia 26.10.2020 r. skierowane do Przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego), projekt *Strategii* zaopiniowano następująco (pismo KM-IV.852.9.2020 GOK):

- część pierwsza dokumentu została oceniona pozytywnie;
- ze sformułowanej w dokumencie wizji wymaga wzmocnienia pozycja lidera województwa lubelskiego jako producenta i dostawcy: produktów żywnościowych (szczególnie

w segmencie zdrowej żywności – organicznej i bio), usług prozdrowotnych, wyrobów i usług informatycznych i informacyjnych, promocji i wsparcia rozwiązań elektromobilnych oraz energii fotowoltanicznej z jednoczesnym poszanowaniem zasad ekologii;

- pozytywnie oceniono działania w zakresie rozwoju rolnictwa i sektora przetwórstwa rolno-spożywczego z jednoczesnym wskazaniem na potrzebę promocji i wsparcia działań na rzecz rozwoju przetwarzania bio-odpadów i produkcji roślin na cele energetyczne;
- w kierunkach działań celu 3 dotyczącego gospodarki brakuje działań mających na celu poprawę atrakcyjności regionu dla dużych inwestycji i lokalizacji nowoczesnych technologii oraz wskazania kompleksowych zadań logistycznych niezbędnych do sprowadzenia dużych, średnich i małych inwestorów do regionu;
- w części dokumentu prezentującej wysoki potencjał nasłonecznienia wschodniej części województwa, co powinno się przedkładać na atrakcyjność tego obszaru dla farm fotowoltaicznych, rozwoju produkcji i magazynowania energii elektrycznej należy skorygować wskaźniki dotyczące produkcji energii ze źródeł odnawialnych i udziału energii zużytej w województwie;
- uwzględnienie w zasadniczych celach rozwoju energetyki solarnej i konieczności poprawy w tym zakresie sieci przesyłowej i dystrybucyjnej;
- rozważenie zmiany hasła promującego Lubelszczyznę na „inteligentne lubelskie – smart lubelskie” uzasadniając jako połączenie nakładów na nowoczesne technologie cyfrowe promujące lokalne produkty i zachętę do lokowania inwestycji związanych z branżą IT.

6. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju **zaopiniowanie** projektu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do roku 2030*. W dniu 16 grudnia odbyło się posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, na której to projekt dokumentu *Strategii* został zaopiniowany pozytywnie.

7. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgłosiło uwagi w trybie konsultacji społecznych poprzez formularz zgłoszeniowy.

Szczegółowe uwagi co do rozstrzygnięć zostały ujęte w **załączniku nr 1**.

4. INFORMACJE DOTYCZĄCE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

W procesie konsultacji społecznych sformułowano **724** wniosków, opinii i uwag do projektu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku*. Łączna liczba podmiotów zgłaszających uwagi to **129**.

Najwięcej uwag zgłosiła administracja samorządowa. Następnie oprócz tego również organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, uczelnie wyższe i instytuty badawcze, samorządy gospodarcze oraz instytucje otoczenie biznesu.

Wnioski do Strategii

Każdy z **724** wniosków zgłoszonych do projektu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku* został poddany dokładnej analizie i pogłębionej ocenie pod kątem możliwości uwzględnienia i wykorzystania w ostatecznej wersji projektu SRWL przy założeniach podejścia metodologicznego.

Analizy zgłoszonych wniosków dokonano w Departamencie Strategii i Rozwoju UMWL. Podstawą do kwalifikacji wniosków było przede wszystkim przyjęte w *Strategii* podejście metodologiczne, podstawy prawne oraz kompetencje samorządu województwa. Część z uwag uznano za zasadne i możliwe do uwzględnienia w projekcie SRWL w całości bądź w części. Znaczna część z nich odnosiła się do zagadnień i problemów już uwzględnionych i zapisanych w dokumencie przekazanym do konsultacji i zaopiniowania, natomiast część nadesłanych wniosków i uwag nie została uwzględniona. Wśród zgłoszonych opinii i uwag znalazły się również takie, które miały charakter otwarty i nie formułowały oraz nie konkretyzowały postulatów do *Strategii*.

Wszystkie zgłoszone uwagi i wnioski, niezależnie od ich charakteru zestawiono w tabeli, w ramach której dokonano całościowej oceny oraz odniesiono się do ich zasadności. Wnioski, opinie i propozycje, które zakwalifikowano jako nieuwzględnione opatrzone zostały stosownym uzasadnieniem i wyjaśnieniem. Zestawienie wniosków i uwag zgłoszonych do projektu Strategii w trakcie konsultacji społecznych zawiera **załącznik nr 1** do niniejszego Raportu.

Przy weryfikacji uwag i wniosków zgłoszonych w trakcie konsultacji zastosowano następujące ujęcie ich klasyfikacji:

- **wniosek uwzględniony** – oznacza, że propozycję włączono do projektu *Strategii*,
- **wniosek częściowo uwzględniony** – propozycje częściowo uwzględniono w SRWL, co oznacza, że ich pozostała część może być powtórzeniem istniejących już zapisów w projekcie *Strategii*, bądź nie jest objęta zakresem *Strategii* czy też nie jest zgodna z przyjętym podejściem metodologicznym,
- **wniosek stanowi powtórzenie lub wpisuje się w istniejące zapisy SRWL** – oznacza, że wniosek jest słuszny, ale autorzy *Strategii* uwzględnili go już w projekcie dokumentu *Strategii*, co wskazano dodatkowo w wyjaśnieniu i komentarzu,
- **wniosek nieuwzględniony** - oznacza, że propozycja nie została włączona do treści dokumentu z uwagi na to, że nie jest objęta zakresem *Strategii*, bądź nie jest zgodna z przyjętym podejściem metodologicznym, pozostaje bez uwzględnienia z uwagi na jego niejasność i niekonkretność oraz brak wyraźnej konkluzji.

Wnioski do *Strategii* – ujęcie statystyczne

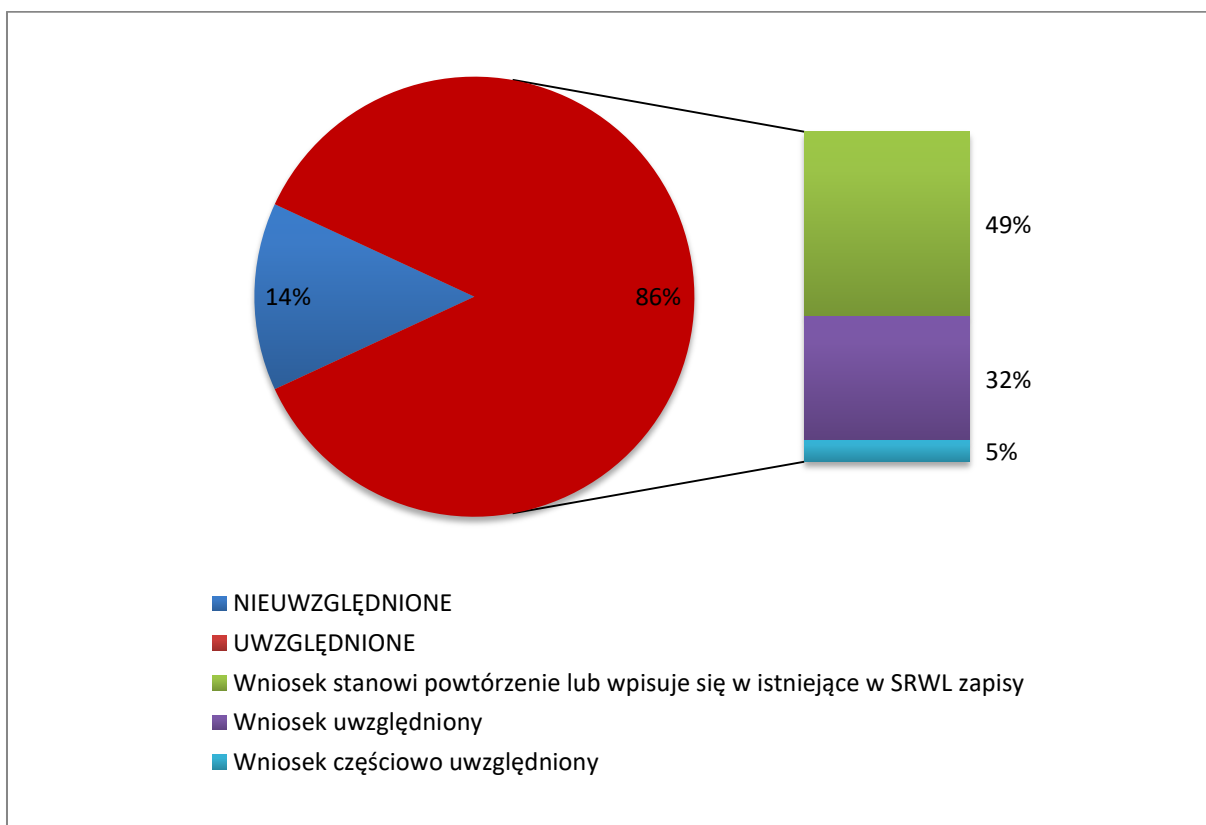
Analizę statystyczną konsultacji oraz zgłoszonych wniosków opracowano w następujących grupach:

1. Struktura uwag ze względu na sposób ich weryfikacji
2. Zgłoszone uwagi według podmiotów
3. Zakres uwag

1. Struktura uwag ze względu na sposób ich weryfikacji

Na 724 **wnioski** zgłoszone ogółem do projektu *Strategii*, pozytywne uwzględnienie w tym dokumencie znalazło prawie 86% z nich. Odrzucono niespełna 14% uwag. Strukturę zaopiniowanych uwag do *Strategii* przedstawia wykres 1.

Wykres 1 Struktura uwag ze względu na sposób ich weryfikacji

Tabela 1

Rozstrzygnięcie	Liczba uwag
Wniosek stanowi powtórzenie lub wpisuje się w istniejące w SRWL zapisy	354
Wniosek uwzględniony	229
Wniosek nieuwzględniony	101
Wniosek częściowo uwzględniony	40
Suma końcowa	724

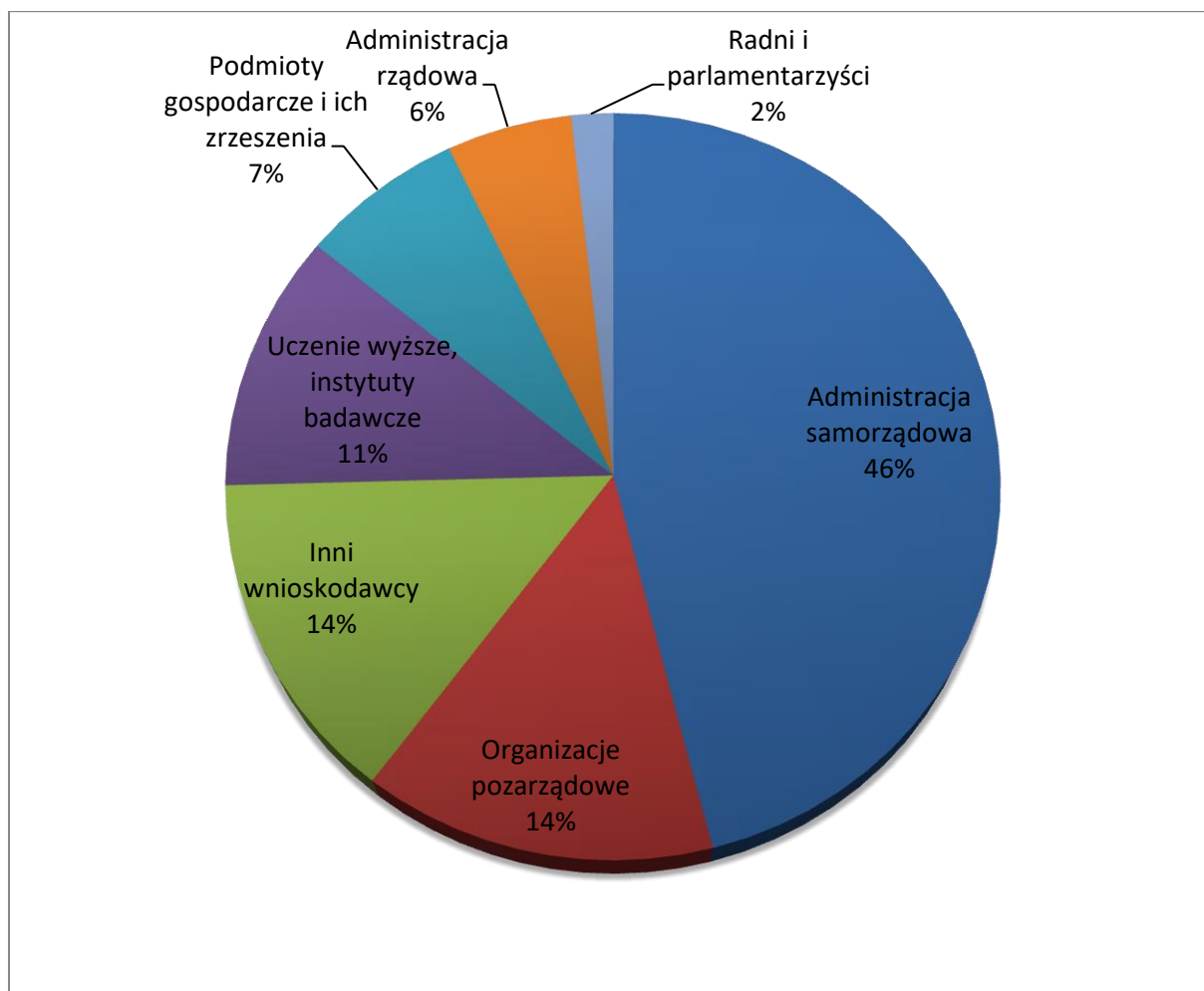
Zaklasyfikowanie części wniosków jako nieuwzględnionych nie oznacza, że od strony merytorycznej są one niezasadne (co do istoty). Brak ich uwzględnienia wynika m.in. z następujących głównych przestanków:

- dużej szczegółowości uwag zgłaszanych w procesie konsultacji społecznych. Odnoszą się one do dokumentów innej kategorii jak np. strategie rozwoju lokalnego (gmin, poszczególnych miast, powiatów). Formułują postulaty dotyczące wpisania do *Strategii* propozycji konkretnych interwencji lub projektów przyczyniających się do realizacji celów *Strategii*, skierowanych nie do jednej grupy odbiorców działań *Strategii*, ale odbiorców pojedynczych i lokalnych w obrębie danego niewielkiego obszaru,
- faktu, iż część podmiotów zgłaszających uwagi dotyczące wpisania do *Strategii* konkretnych przedsięwzięć liczyła na możliwość zabezpieczenia sobie środków na realizację inwestycji własnych. Tymczasem *Strategia* koncentruje się na najważniejszych, strategicznych zagadnieniach i rozwojowej wizji regionu. Stawia na cele, które najbardziej mogą się przyczynić do rozwoju regionu i są zgodne z polityką europejską i krajową. *Strategia* z racji swojej funkcji jest dokumentem strategicznym, a nie wdrożeniowym, nie może zawierać tak szczegółowych treści. Zabezpieczenie środków finansowych nie jest rolą *Strategii*,
- zgłaszania propozycji pozostających poza kompetencjami oraz sferą decyzyjną samorządu województwa.

2. Zgłoszone uwagi według podmiotów

Wskaźnikiem wskazującym na aktywność podmiotów zgłaszających uwagi jest ilość uwag zgłoszonych we wskazanych poniżej 7 kategoriach podmiotów. Prawie 46% ze zgłoszonych uwag zostało sformułowanych przez administrację samorządową (*wykres 2*). Większą niż przeciętną aktywnością wykazali się przedstawiciele organizacji pozarządowych, inni wnioskodawcy oraz uczelnie wyższe i instytucje badawcze.

Wykres 2 Udział zgłoszonych wniosków wg podmiotów

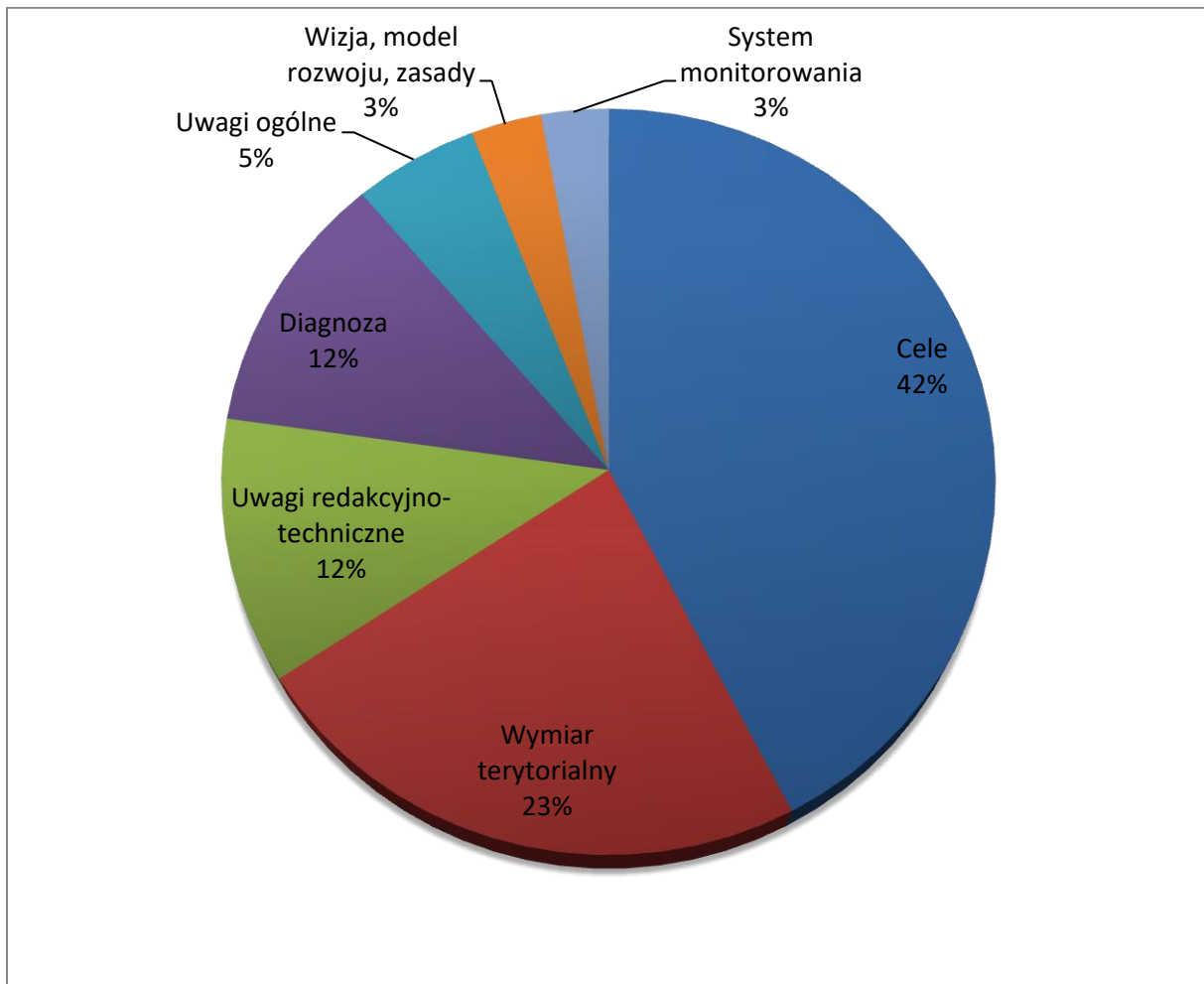
Tabela 2

Wnioskodawcy	Liczba uwag
Administracja samorządowa	333
Organizacje pozarządowe	104
Inni wnioskodawcy	103
Uczenie wyższe, instytuty badawcze	81
Podmioty gospodarcze i ich zrzeszenia	51
Administracja rządowa	39
Radni i parlamentarzyści	13
Suma końcowa	724

3. Zakres uwag

Głównie uwagi formułowane podczas konsultacji społecznych dotyczyły celów 42%, następnie wymiaru terytorialnego 23%, uwagi redakcyjno-techniczne 23%, diagnozy 12%, uwag ogólnych 5%, wizji i modelu rozwoju oraz zasad 3%, systemu monitorowania 3%. Najlichnieszy charakter uwag skupiał się wokół celów w zakresie modyfikacji kierunków działań jak również ich rozwinięcia. W aspekcie wymiaru terytorialnego uwagi dotyczyły najczęściej dopisania lub rozszerzenia przedsięwzięć oraz zmian delimitacji Obszarów Strategicznej Interwencji. Znaczna część uwag miała charakter lokalny. Zakres uwag przedstawia wykres 3.

Wykres 3 Zakres uwag

Tabela 3

Zakres uwag	Liczba uwag
Cele	307
Wymiar terytorialny	169
Uwagi redakcyjno-techniczne	83
Diagnoza	83
Uwagi ogólne	39
Wizja, model rozwoju, zasady	22
System monitorowania	21
Suma końcowa	724

5. PODSUMOWANIE

Konsultacje społeczne projektu dokumentu *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku* spełniły stawiane przed nimi cele. Stworzyły możliwość i zapewniły swobodny udział społeczeństwa w dyskusji oraz przy formułowaniu Strategii czyli najważniejszym dla przyszłości regionu procesie decyzyjnym m.in. respektując zasadę partnerstwa, czyli jak najwcześniejszego wspólnego podejmowania efektywnych decyzji oraz wieloszczeblowej współpracy.

Ilość zgłoszonych wniosków, obecność wielu podmiotów na konferencjach i spotkaniach konsultacyjnych potwierdziły zainteresowanie społeczne całym procesem przygotowania *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku*. Wyniki konsultacji społecznych wniosły ważny merytoryczny wkład oraz wpłynęły na jakościowo ostateczny kształt tego dokumentu.